

ΤΟ ΑΥΣΤΡΙΑΚΟΝ ΝΟΜΙΣΜΑ

ΥΠΟ Α. ΣΠΟΥΡΓΙΤΗ

II.

Ἡ μελέτη τοῦ αὐστριακοῦ νομίσματος καὶ τῶν ἐπιτευχθέντων ἀποτελεσμάτων ἐν σχέσει πρὸς τὴν σταθεροποίησιν αὐτοῦ καὶ τὴν εἰσαγωγὴν μεταλλικῆς βάσεως, ἀποτελεῖ ἀξίαν λόγου συμβολὴν διὰ γενικωτέρων ἔρευναν τῆς προσπάθειας πρὸς διακλινοτισμὸν τῶν συναλλαγματικῶν καταστάσεων ἐτέρων χωρῶν.

Ἡ Αὐστρία, ἣς εἶχε συγκεντρώσει ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν αὐτῆς, πλείστους ξένους λαοὺς καὶ εἶχεν ἀποτελέσει Κράτος τάξεως καὶ θαυμαστῆς διοικήσεως, προαγαθοῦσα καὶ ἐκπολιτίσασα τὰς διαφόρους ταύτας, ἐθνότητας, ὑπέστη οἰκτρὸν τεμαχισμὸν καί, ἔτε ἀντιγορεύθη ἡ νέα Αὐστριακὴ Δημοκρατία τὴν 12)11)1918, ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς ἦτο 83.833 Χμ.² καὶ περιελάμβανε 6 $\frac{1}{2}$ ἐκ. κατοίκους, ἔνιντι 676.648 Χμ.² καὶ 51 ἐκ. κατοίκους πρὸ τοῦ πολέμου, χωρὶς ἐξόδου πλέον πρὸς τὴν θάλασσαν. Ἀπέμεινεν ἐν μικρὸν σῶμα μεθ' ὄδροκεφάλου κεφαλῆς, τῆς Βιέννης, ἣς τὸ ἔτος 1923 εἶχε κατοίκους 1.866.147 (1910 2.031.498) ἦτοι τὰ 28 $\frac{1}{2}$ ἑκατοστὰ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς ὅλης Ἑκικρατίας.

Ἡ μετὰ τὸν πόλεμον κατάστασις πολιτικῆ, οἰκονομικῆ καὶ ἰδίως δημοσιονομικῆ ἦτο ἀθλία. Ἐκτῆρχεν ἐντελής ἔλλειψις οὐ μόνον χρήματος ἀλλὰ καὶ τροφίμων, σίτου, γαιάνθρακος καὶ πρώτων ὕλων. Οἱ ἀποσπασθέντες ἀπὸ τῆς Αὐτοκρατορίας λαοὶ ἐκήρυξαν ἀμελικτον ἐμπορικὸν ἀποκλεισμὸν πρὸς τὴν μητέρα αὐτῶν. Ἐπεκράτει πλήρης ἀνερχία εἰς τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους. Οἱ ὑπάλληλοι ἦσαν ὑπεράριθμοι καὶ ἡ σπατάλη, ἣν αἱ ἰδύναται Κυβερνήσεις ἠδυνάτουεν νὰ περιερίσουν, ἐξήντελει τὰ δημόσια ταμεῖα.

Πρὸς σωτηρίαν δὲν ἀπέμεινέ τι ἕτερον ἢ ἡ Ἐνωσις αὐτῆς μετὰ τῆς Γερμανίας, ἣν καὶ ἐψήφισεν ἡ Συντακτικὴ τὴν 12)3)1919, μὴ πραγματοποιηθεῖσα ἔνεκεν τῆς ἀπολύτου ἀρνήσεως τῶν Δυνάμεων, κυρωθεῖσης διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Ἀγίου Γερμανοῦ ἀπὸ 10)9)1919.

Εἶναι ἀνάγκη, ὅπως κατανοηθῇ ἡ πορεία τοῦ νομίσματος καὶ πῶς κατωρθώθησαν αἱ ἐπιθεούσαι μεταβολαί, νὰ βίψωμεν ἐν ἐπιτροχάδην βλέμμα ἐπὶ τῶν διαφόρων ὄρων τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς.

Ἡ ἀρχαία μοναρχία ἀπετέλει ἐν οἰκονομικῶν σύνολον. Τὰ διάφορα αὐτῆς μέρη συνεληροῦντο ἀμοιβαίως, παραγωγικῶς καὶ ἐναλωτικῶς. Νῦν ἡ Αὐστρία, στερηθεῖσα τῶν διαφόρων αὐτῆς χωρῶν, εἶναι ὑποχρεω-

μένη να εισαγάγη πρώτες θλας και ζώως καύσιμον θλην περίπου πάντα έκ.ατ. τόννων έτησίως, έξ ών τέσσαρα έκ.ατ. γαιάνθρακας έκ του έξωτερικού. Παρ' θλα ταύτα κέκτηται έβαφος, όπερ περιέχει έν τών καλλυτέρων μεταλλείων σιδήρου, καταλλήλου διά τήν κατασκευήν γάλυθος πρώτης ποιότητος και έχει παντοτε ανεπτυγμένην μεταλλουργικήν βιομηχανίαν, ώς και τοιαύτην επίπλων, χάρτου, δερμάτων. Κέκτηται δε ύδραυλικάς δυνάμεις παραγωγικότητος 1.700.000 ίππων.

II. Έξωτερικόν Έμπόριον

Έν δυσμενές σημειον διά τήν νυν οικονομικήν θέσιν της Αύστριας αποτελεί τό έμπορικόν αύτης ίσοζύγιον. Μέχρι του έτους 1907 τό ίσοζύγιον ήτο εύνοϊκόν. Από του έτους όμως 1908 αι εισαγωγαι ήσαν όπέρτεραι τών έξαγωγών. Τό έλλειμα του 1913 είχεν άνέλθει εις 521 μεταλλικάς κορώνας· του 1914 εις 736. Πας όπολογισμός καθίσταται αδύνατος διά τά έπόμενα έτη 1915 — 1919, ένεκον του δημιουργηθέντος χάους και της διοικητικής άποσυνθέσεως. Τό έλλειμα τών τριών έτών 1920-1922 άνήλθεν εις περίπου 760 έκ. κορ. κατά μέσον έρον έτησίως. Τό έτος 1923 παρουσιάζει περίπου τό αυτό έλλειμα. Τό έτος 1924 έμφανίζεται πολύ δυσμενέστερον, του έλλείματος όπερδάντος τό έν δυσεκ. κορώνας. Τό 1925 τό έλλειμα μειούται, άνελθόν εις λίρας στερλίνας 27.000.000 (εισαγωγαι 83.400.000, έξαγωγαι 56.400.000), ή, κατά τό νεον νόμισμα 932.000.000 σελίνια ή κορώνας περίπου 650.000.000. Η βελτίωσις αύ η του έμπορικού ίσοζυγίου όφείλεται εις τήν μείωσιν τών εισαγωγών, ένεκον της έλαττώσεως της άναλωτικώς ενάμειως του λαού.

Μέγα μέρος όμως του έλλείματος καλύπτεται διά τών εισοδημάτων αυστριακών κεφαλαίων εις τό έξωτερικόν, διά της έκτάσεως, ήν λαμβάνει τό διαμετακομιστικόν έμπόριον και διά της συγκεντρώσεως τραπεζιτικής έργασίας, έιότι ή Αύστρια αποτελεί πάντοτε κέντρον τραπεζικόν και χρηματιστηριακόν.

III. Προϋπολογισμός

Κατά τό πρώτον σχέδιον της αναδιοργανώσεως, όποσταν πλείστας μεταβολάς ένεκον τών περιστάσεων, πρεβλέπετο, διά της συμφωνίας μετά της Κ. Τ. Ε., έλλειμμα του 1923 440 έκ.ατ. κορ. μεταλλικών, 20 έκ δια τό 1924 και πλεονασμα 139 έκ δια τό 1925. Έν τούτοις ο προϋπολογισμός του 1923 έκλεισε με έλλειμμα μόνον 53.1 έκ. και του 1924 με πλεονασμα 62.9 έπίσης του 1925 ίσοσκελιζεται. Διά τό 1926 αι εισπραξεις όπολογίζονται εις 527 κορ. και αι δαπάναι εις 502 7

Ἡ εὐνοϊκὴ αὐτὴ στροφὴ τοῦ πρεσβυπολογισμοῦ ἀφαιλεῖται εἰς τὴν μεγαλύτεραν ἀπόδοσιν τῶν εἰσπράξεων. περίπου 250% πλέον τῶν πρεσβυπολογισθέντων, διότι ἡ περικοπὴ τῶν δαπανῶν δὲν ἤβουλόθη, νὰ πραγματοποιηθῆ. Τὸ σχέδιον τῆς Κ.Τ.Ε. ὑπελογίζε. διὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν μεταρρυθμίσεων τὰς δαπάνας εἰς 350 ἑκ. διὰ τὸ ἔτος 1925, ἐν ᾧ αὐταὶ διατηροῦνται περὶ τὰ 500 ἑκ., καὶ τοῦτε διότι ἡ ἐλάττωσις τῶν ὑπαλλήλων δὲν ἐπέφερε τὰς προσδοκώμενας εἰκοσιμίας, ἐνεκεν τῶν ναυαβαλλομένων ἀποζημιώσεων, τῶν συντάξεων κλπ. Τοῦθ' ἐνεκεν τὸ φθινόπωρον 1924, ἡ οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Κ.Τ.Ε., ἐν συνενεσίσει μετὰ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτρόπου, κατήρτισε νέον σχέδιον οἰκονομικῆς ἐξυγιάνσεως, ἔπερ ἀπεδέχθη ἡ Αὐστρία. Δι' αὐτοῦ ἐρίζεται εἰς αἱ δαπάναι δὲν ἀφαιλοῦσι νὰ ὑπερβῶσι τὰ 545 ἑκ. κερῶνας. Διὰ τὰς παραγωγικὰς δαπάνας ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Γενικόν Ἐπίτροπον νὰ χρησιμοποιήσῃ μέρος ἐκ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ δανείου, ἢ Ἐπιτροπῆ, συνιστᾷ ἔπως ταχέως κανονισθῆ νόμιμος σχέσις τῆς αὐστριακῆς κερῶνας πρὸς ὄρισμένον βᾶρος χρυσοῦ. Καί, εἰ καὶ εὐρίσκει εἰς ἡ κατάστασις ἀποκαθίσταται καὶ ἡ Κυβέρνησις ἐκπληρᾷ τὰ ἀπεφασισθέντα. δὲν θεωρεῖ ἔτι εἰς ἔφθασεν ἡ στιγμή τῆς καταργήσεως τοῦ ἐλέγχου. Ἡ τοιαύτη εὐνοϊκὴ τροπὴ τοῦ πρεσβυπολογισμοῦ κατέστησε δυνατόν καὶ μείωσιν φόρων τινῶν καὶ μνημονεύομεν τὴν ἐλάττωσιν τοῦ φόρου τῶν ἑταιριῶν ἀπὸ 36% εἰς 25%. Κατὰ Ἰούλιον 1925 ἐδέχλωσεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἐν ἀνακινώσει του πρὸς τὸν τύπον, εἰ τὸ τεθὲν πρόγραμμα, ἐν συνενόσει μετὰ τῆς Κ.Τ.Ε. ἐπραγματοποιήθη. Οὕτω δ' ἐπετεύχθησαν ἡ μείωσις τοῦ φόρου τῶν ἐπι τοῦ συναλλάγματος συναλλαγῶν, τοῦ φόρου τῶν ἑταιριῶν ἡ ἐλευθερία τοῦ συναλλάγματος ὁ καθορισμὸς νόμιμου σχέσεως μεταξὺ τοῦ νέου νομίσματος καὶ ὄρισμένου βάρους μετάλλου ἡ τροποποιήσις τοῦ Κιταστατικοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἡ παρακοχὴ μείζων ἐλαστικότης εἰς τὴν διαχείρισιν αὐτῆς.

IV. Τὸ Δάνειον τῆς Ἀνασυγκριτήσεως

Ἡ κατάστασις περιήρχετο εἰς τὸ ἀπροχώρητον. Ἡ συνθήκη τοῦ Ἀγίου Γερμανοῦ, καθίστα ἀδύνατον τὴν ἐπιτυχίαν ἐξωτερικοῦ δανείου. διότι διὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν συμμάχων εἶχε ληφθῆ ὑποθήκη ἐφ' ὅλων τῶν κτήσεων καὶ ἐσόδων τῆς Δημοκρατίας. Κατὰ τὰ ἔτη 1919 καὶ 1920 παρεσχέθησαν βεγθεῖαι εἰς χρῆμα, κληθείσαι ἐπιτιτήσεως, ὑπὸ τῶν συμμάχων καὶ ἰδίως τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν καὶ τῆς Ἀγγλίας, ἀλλὰ δι' αὐτῶν δὲν ἦτο δυνατὴ ἡ ἀποκατάστασις. Κατὰ τὸ φθινόπωρον 1920 ὑπεβλήθη σχέδιον ἀναδιοργανώσεως ὑπὸ τοῦ Αὐστριακοῦ τμήματος τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ἐπανορθώσεων, βρισζόμενον ἐπὶ τῆς παρεχθῆ

έξωτερικού δανείου και κληθέν υπό του συντάκτου αυτού Good-Scheme, αλλά παρέμεινε ανεκτέλεστον, άρνούμένων των Συμμάχων ν' άρρωσι τās υποθήκας. Η κατάσταση χειροτεύρανε καταστροφικώς από ήμέρας εις ήμέραν. Το Κράτος προσέφευγεν εις άλλαπαλήλους έκδόσεις χερτωνομίσματος, όπως καλύπτη τās ανάγκαις του προϋπολογισμού, διότι αι εισπράξεις εις κορώναις, αϊτινες εξέλιπτον ήμερησίως κατά μη υπολογησίμους πλέον άρθμούς, δέν επήρουν όπως καλύψωσι τās δαπάναις. διαρκώς πολλαπλασιαζόμεναις, ύψουμένης τής τιμής των κρατικών προμηθειών και τής Κυβερνήσεως έξαναγκασζόμενης ν' αύξάνη τās άποδοχάς των υπαλλήλων. Έγένετο τελεία βιβάθρωσις των κρατικών οικονομικών και ή αυστριακή κορώναι, ήτις ειχε διατηρήση το $\frac{1}{1}$, τής αξίας τής κατά την άνακωχήν, μετά τια έτη, δέν ήξίζεν ή το $\frac{1}{15}$ χιλιστόν τής μεταλλικής αυτής αξίας. Αι περιουσίαι εις δάνεια ένυπόθηκα και μη περιήλθον εις τό μηδέν.

Έν τούτοις εις τό μέσον τής ήθλικις ταύτης καταστάσεως ύπήρχεν έν παρήγορον σημείον ή θέλησις και ή προσπάθεια όλων πρός άνασυγκράτησιν. Πανταχού τής Αυστριακής Δημοκρατίας δέν ήκούστο παρά μία λέξις «Wiederaufbau» ('Ανοικοδόμησις).

Αι διάφοροι Κυβερήσεις, άφ' ου, από του 1919, έκρυσαν επί ματαίω άπάντας τās θύρας, άπειτάθησαν τέλος εις την Κ.Τ.Ε. Τόν Μάρτιον 1921, ή Σύσκεψις του Λονδίνου, ανέθεσεν εις την Κ.Τ.Ε. την μελέτην του ζητήματος. Η οικονομική Έπιτροπή τής Κ.Τ.Ε. κατήρτισε σχέδιον, χρονολογούμενον από τής 4)4)1922, ύποβληθέν εις τό 'Ανώτατον Συμμαχικό. Συμβούλιον. Ο άναλαβών την πρωθυπουργίαν κατά 'Ιούλιον 1922, δόκτωρ Στίπελ, εις την δρασιν και άυταπάρτησιν του όκοίου, ή Αυστρία πράγματι όφείλει την άνοικοδόμησιν αυτής, ένεφανίσθη άδοποσώπως ένώπιον τής Κ.Τ.Ε. και, έν πλήρει αότης συνεδριάσει, άνέπτυξε διά ζωνθων χρωμάτων την άπελπιστικην κατάστασην τής χώρας του. Η Κοινωνία έπελήφθη άμέσως του ζητήματος και διώρισεν Υπεπιτροπήν, όπως συμπληρώση τό σχέδιον τής άνασυγκροτήσεως. Τήν έπιτυχίαν του θανείου κατέστησε δυνατήν ή συναίνεσις των Δυνάμεων, ών οι άντιπρόσωποι συνήλθον εις Λονδίνον, όπως έώσωσι προνομιακήν θέσιν εις τό ληφθήσόμενον δάνειον, έναντι των ύπαρχουσθν ύπέρ αυτών όποθηκων και ύπεγράφησαν τās τρία σχετικα πρωτόκολλα έν Γενεύη την 4)10)1922.

Ως βίσις έτέπη ή σταθεροποίησις τής κορώναις και, όπως έπιτευχθη τοϋτο, τās πρωτόκολλα τής Γενεύης έθεώρησαν άνεγκαλον δάνειον κατά μέγιστον 650 εκ. κορωνών χρυσθν, πρός πλήρωσιν των έλλειμμάτων του προϋπολογισμου, άναλαμβάνουσης τής Αυστρίας νά ίσοσκελιση τοϋτον

ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους 1924, καί, πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ, ἐπεδίλλετο πλήρης ἀναδιοργάνωσις τῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν, καὶ τῶν κρατικῶν ἐπιχειρήσεων (Σιδηροδρόμων, Τηλεγράφων, Ταχυδρομείων κλπ.) διὰ τῆς μείωσης τοῦ ὑπερλόγου ὑπαλληλικοῦ ἀριθμοῦ καὶ ἐτέρων σχετικῶν διαρρυθμίσεων.

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ δανείου ἐξησφαλζετο διὰ τῶν ἐσόδων τῶν τελωνείων καὶ τοῦ μονοπωλείου τοῦ καπνοῦ καὶ ἐπιπροσθέτως διὰ τμηματικῶν ἐγγυήσεων τῶν Δυνάμεων Γαλλίας, Μεγάλης Βρετανίας, Τσεχοσλοβακίας, Ἰταλίας, Βελγίου, Δομιμαρκίας καὶ τῶν Κάτω Χωρῶν. Ἡ Ἑλβετία δὲν ἔδωκεν ἐγγύησιν, ἀλλ' ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παράσῃ δάνειον εἰς τὴν Αὐστρίαν εἰκοσι ἑκ. κορώνων. Ἡ Ἰσπανία ἐπίσης ἀνεδέχθη δάνειον 26 ἑκ. Ἡ ἐγγύησις αὐτῆ τῶν Δυνάμεων ἦτο ἰδανικὴ, καθ' ὅσον αἱ εἰσπράξεις τῶν ἐκχωρηθεισῶν προσόδων ἦσαν ὑπεραρκεταὶ πρὸς κάλυψιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ δανείου, ἀπαιτούσης μηνιαίως 73 δυσεκ. χαρτίνες κορώνας, ἐν ᾧ εἰ εἰσπράξεις αὗται ἀνήλθον τὸν Δεκέμβριον 1922 εἰς 127.8 δυσεκ. τὸν Ἰανουάριον 1923 εἰς 169, εὐρισκόμεναι ἐν διαρκῇ αὐξήσει.

Τὸ δάνειον διηρέθη εἰς ἑνδεκα τμήματα, ἐκδοθέντα εἰς ἑνδεκα διαφόρους χώρας κατὰ τοὺς μῆνας Ἰούνιον, Ἰούλιον 1923. Τιμὴ ἐκδόσεως, ἡμερομηνία ἐκδόσεως καὶ ἐπιτόκιον διαφέρουσι κατὰ χώραν. Τὸ μέσον ἐπιτόκιον ἀνήλθεν εἰς 7 $\frac{1}{2}$ % . Ἐκαστον τμήμα τοῦ δανείου ἰθνηκοποιήθη εἰς τὴν χώραν, εἰς ἣν ἐξεδώθη καὶ δὲν ἐπιτρέπεται ἡ εἰσαγωγή εἰς τὸ χρηματιστήριον τῆς μ.α.ς χώρας τῶν εἰς τὰς ἐτέρας χώρας ἐκδοθέντων τμημάτων. Τὸ μέτρον τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὰ ἐν τῇ μεταπολεμικῇ ἐποχῇ, δυνάμει ἐγωιστικῆς ἐθνικῆς πολιτικῆς, ἀλλ' ἀσφαλῶς ἀσυμφόρου, παρεμβαλλόμενα κωλύματα εἰς τὴν ἐλευθερίαν κινήσεως τῶν τίτων καὶ κεφαλῶν. Ἡ Αὐστρία συμμεθεῖξεν εἰς τὴν ἐκδοσιν διὰ 13 ἑκ. δολλάρια, εἰς τὴν τιμὴν 93 % καὶ ἐπὶ τόκῳ 7 $\frac{1}{2}$ % , τῆς ἐγγραφῆς ὀρισθείσης ἀπὸ τῆς 1-30(6)1923. Πανταχοῦ, ἔπου ἐξεδόθησαν τὰ τμήματα τοῦ δανείου, ὑπερεκαλύφθησαν. Ἡ τοκοθέτησις εἰς Ἀγγλίαν ὤρισθη εἰς 14 ἑκ. λίρας καὶ ἐκαλύφθη πεντάκις. Τὸ ποσὸν τοῦ δανείου ἀνήλθεν εἰς 605 ἑκ. κορώνας μεταλλικὰς, ἐξ οὗ ποσοῦ ἐκρατήθησαν αἱ γενόμεναι, κατὰ τὰ προηγουμένα ἔτη, προκαταβολαὶ εἰς τὴν Αὐστρίαν καὶ ἀπέμεινε καθαρὸν ποσὸν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Κυβερνήσεως περίπου 320 ἑκ. κορ., ὅπως καλιφθῶσι τὰ ἑλλείματα τῶν προϋπολογισμῶν 1923 καὶ 1924.

Πρὸς πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀποφασισθέντων, ζιγίριζαι ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Κ.Τ.Ε., Ἐπίτροπος, ὅστις ἔχει τὴν γενικὴν ἐποπτείαν καὶ ἀνευ τῆς συναινέσεως τοῦ ὄπου, ἡ Αὐστριακὴ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ χρησιμοποίησιν πρὸς ἑκ. τοῦ δανείου. Τὸ ἔργον τῆς Κοινωνίας Κλιτισουνάκι Ὁρχεῖον τόμ. 6 (1926) Γ'.

θέλει θεωρηθῆ λήξαν, ἀπαξ τελείως ἀποκατασταθῆ ἡ οἰκονομικὴ κατά-
 στασις τῆς Αὐστρίας. Τὴν 15)12)1922 διορίσθη Γενικός Ἐπιτροπος, ὁ
 Δόκτωρ Α. .R Zimmermann, πρόφην δῆμαρχος τοῦ Ροττερδάμ, ὅστις
 ἐπέδειξεν ἐνεργητικότητα καὶ σταθερότητα θελήσεως ἀπαράμιλλον, μετὰ
 τῆς δεούσης λεπτότητος καὶ συνετέλεσε μεγίστως εἰς τὴν ἀναστήλωσιν
 τῆς Αὐστρίας

Ἐκτός τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτρόπου ὑπάρχει καὶ Ἐλεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ,
 ἀποτελουμένη ἐξ ἀντιπροσώπων τῶν ἐγγυηθεισῶν τῶ δάνειον Δυνάμεων,
 μὲ ἀριθμὸν ψήφων ἀνάλογον πρὸς τὴν παρ' ἐκάστης δοθείσαν ἐγγύτησιν.
 Ἐάναι ὑπέγγυοι εἰσπράξεις δὲν ἀνταποκριθῶσι, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ
 δανείου, ὁ Ἐπιτροπος δύναται νὰ ζητήσῃ συμπληρωτικὰς προσόδους.

Ἡ Ἐθνικὴ Αὐστριακὴ Τράπεζα

Ὡς βάσεις τῆς ἀναδιοργανώσεως ἐτέθησαν: δάνειον ἐξωτερικόν, περὶ
 οὗ ἐπραγματεύθημεν ἀνωτέρω, ἡ ἴδρυσις νέας τραπέζης ἐκδοτικῆς καὶ
 διακοπὴ πάσης προκαταβολῆς εἰς τὸ Κράτος ἐκ μέρους τῆς Τραπέζης.
 Ἡ Αὐστρουγγρική Τράπεζα εἶχε τεθῆ εἰς ἐκκαθάρισιν ἀπὸ τῆς 11)9)
 1919 καὶ τὰ διαδεχθέντα τὴν Μοναρχίαν Κράτη προέβησαν εἰς τὴν
 σφράγισιν τῶν γραμματίων αὐτῆς καὶ ἐκ τούτων περὶ ἠλθεν εἰς τὴν νέαν
 Τράπεζαν 4688 ἐκ. κορώναι. Τὸ χρέος τοῦ Δημοσίου πρὸς τὴν Τράπεζαν
 συνεποσοῦ-ο εἰς 2557 δισεκ. κορώνας καὶ ἀπὸ τῆς 18)11)1922
 ἔπαυσε πᾶσα περαιτέρω προκαταβολή. Ἡ νέα Τράπεζα ἤρχισε τὰς
 ἐργασίας τῆς τὴν 2)1)1923, συσταθεῖσα διὰ τοῦ νόμου ἀπὸ—14)1)
 1922, συμπληρωθέντος διὰ τοῦ νόμου ἀπὸ 24)7)1922, μὲ κεφάλαιον
 30 ἐκ. κορωνῶν μεταλλικῶν, εἰς δ μετέσχον κατὰ μέγιστον μέρος αἱ
 λοιπαὶ αὐστριακαὶ τράπεζαι, καὶ ὅπερ ἐκαλύφθη τὴν 22)12)1922. Ἡ
 Τραπέζα εἶναι μετοχικὴ καὶ μόνον ὁ Διοικητὴς διορίζεται ὑπὸ τῆς Κυ-
 βερνήσεως. Διὰ τὸ τραπεζογραμμάτιον ἐδημιουργήθη μία διάμεσος κα-
 τάστασις, μέχρις οὗ ἐπιτευχθῆ ἡ ἐπάνοδος εἰς ὑγιᾶ κυκλοφορίαν. Ἡ
 πρώτη ἀμεσος προσπάθεια τῆς Τραπέζης ὑπῆρξεν ἡ σταθεροποίησις τοῦ
 χαρτίνου νομίσματος, ὅπερ καὶ ἐπιτεύχθη.

Παραθέτομεν πᾶνακα τῶν σπουδαιοτέρων ἀρθρῶν τοῦ ἰσολογισμοῦ
 τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, κατὰ χαρακτηριστικὰς τινὰς ἐποχὰς. Ὁ ἰσολο-
 γισμὸς τοῦ Ἰανουαρίου 1923 εἶναι ὁ πρῶτος, τοῦ Ἰουλίου 1924 δευτε-
 ροῦ καὶ τῆς 1)1)1925 εἰς τὴν ἐπιτέλειαν τῆς ἐπιτελείας τῆς
 χρηματιστηριακῆς κρίσεως, τῆς 23)2)1925 εἶναι ὁ τελευταῖος εἰς χαρ-
 τίνας κορώνας, καὶ τῆς 28)2)1925 ὁ πρῶτος εἰς τὸ νέον νόμισμα.

χρονολογία	Κυκλοφορία	ὕποχρεώσεις ὄψεως	Χρυσὸς καὶ συναλλάγ. (ἀποταμίευμα)	Χαρτοφύλλων	Παλαιὰ προκαταβολαὶ εἰς τὸ Κρίτος	Σχῆμα κάλυμματος
Εἰς δισεκατομμύρια χαρτίνιας κορώνας						
7 Ἰανουάριος 1923	4053	417	1.195	730	2.557	29.7
" 1924	6735	537	3.902	1.251	2.553	57.9
7 Ἰούλιος 1924	7996	896	3.363	3.303	2.231	42
23 Φεβρουαρίου 1925	7181	913	3.238	1.305	2.162	45
Νέον νόμισμα εἰς 1000 σελίνια						
28 Φεβρουαρίου 1915	795.724	31.577	331.003	128.367	215.017	41.4
15 Ἀπριλίου 1926	749.477	74.964	500.667	79.120	183.393	66.8

Τὸ κάλυμμα τῶν τραπεζογραμμάτων καὶ τῶν ἐν ὄψει ὑποχρεώσεων, εἰς μεταλλικὸν καὶ συνάλλαγμα, τὸ πρῶτον ἐρίζεται εἰς 20 %, καὶ ὀφείλει νὰ φθάσῃ τὸ 33 1/2, ὅπερ καὶ ἐγένετο κατὰ Μάρτιον 1923. Τὸν Ἰανουάριον 1924 τὸ κάλυμμα τῶν τραπεζογραμμάτων διὰ χρυσοῦ καὶ συναλλάγματος φθάνει τὸ 57.9, ὅπως μειωθῆ βαθμηδὸν εἰς 42 %, κατὰ Ἰούλιον 1924, συνέπεια τῆς χρηματιστηριακῆς κρίσεως τῆς ἀνοξέως 1924, καθ' ἣν ἡ Τράπεζα, ὅπως σάση τὴν κατάστασιν προέβη εἰς γενναίας προεξοφλήσεις, δι' αὐξήσεως τῆς κυκλοφορίας. Τὸν Ἰούλιον 1924 αἱ προεξοφλήσεις ἀνέρχονται εἰς 3303 δισεκ. κορωνῶν καὶ ἡ κυκλοφορία εἰς 7996. Τὸν Ὀκτώβριον 1924 ἡ κυκλοφορία ἀνέρχεται εἰς 8213, μειωμένη κατόπιν. Τὸ κάλυμμα τῶν τραπεζογραμμάτων ἀνέρχεται τὴν 15/12/1924 εἰς 58 %. (Τραπεζογραμμάτια 7603, χρυσὸς καὶ συνάλλαγμα 4417). Κατόπιν πάλιν ἐπέρχεται μείωσις, κατόπιν πάλιν σημαντικὴ βελτίωσις, ὅπως ἐσχάτως ὑπερβῆ τὸ 65 %. Τὸ ἐκ 2557 δισεκ. κορωνῶν ἄροχικὸν χρῆμα τοῦ Δημοσίου, διαρκῶς γενναίως μειοῦται.

VI. Ἄλλαι Τράπεζαι

Ἐν εἰς ἅπαντα τὰ ἔθνη ἡ χρηματικὴ ἐξόγκωσις, καὶ εἰς πολλὰ μείζονα βῆμα ἐν Αὐστρίᾳ, ἐνεκὸν τῶν πέραν παντὸς ὑπολογισμοῦ ὀρίου ἐκδόσεων, παρέσχεν ἀφορμὴν εἰς τὴν ἐμφάνισιν εἰς τὸν σίβηρον ἀπείρων τυχαρπάζων τραπεζιῶν καὶ τὴν ἰδρυσιν πληθῶς τραπεζῶν, ὧν τὸ πλεῖστον ὑπέκυψεν εἰς τὸ μοιραῖον τέλος, ὅταν μετεβλήθησαν αἱ κατα-

στάσεις και ιδίως οι κλειστοί Τραπεζίται ήναγκάσθησαν να προβώσιν εις έκκαθάρισιν, όταν κατά τὸ 1925, ἐξακολουθούσης τῆς κρίσεως, ἐξεδόθη νόμος, καθ' ὃν ὑπεχρεώθησαν νὰ υποβάλωσιν αἰτησιν ἀδείας ἐξακολουθήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος, παρεχομένης κατόπιν αὐστηρᾶς ἐρεύνης περὶ τῆς οικονομικῆς αὐτῶν θέσεως. Αἱ ἀρχαῖαι τράπεζαι διετήρησαν τὰς παλαιὰς αὐτῶν καλὰς συνηθείας καὶ κατώρθωσαν νὰ ὑπεριτηθῶσιν τὰς δυσχερείας καὶ σωθῶσι. Πάντοτε δ' ἡ Βιέννη παραμένει κέντρον τραπεζιτικὸν καὶ οἰκονομικὸν πρώτης τάξεως καὶ ὑπάρχει εὐρὸν στάδιον δράσεως διὰ τὰς τραπεζάς.

Ἡ χρηματικὴ στενότης εἶχεν ἀποστερήσῃ τὰς τραπεζὰς τῶν χρηματικῶν αὐτῶν πηγῶν. ἀναλαμβανομένων τῶν καταθέσεων. Ἀπὸ τοῦ 1923, ὅτε τὸ νόμισμα ἐσταθεροποιήθη, ἡ ἀποταμίευσις ἤρχισε νὰ λαμβάνῃ πάλιν τὴν πρὸς τὰς τραπεζὰς ὁδόν.

Ἐν εἶναι βέβαιον ὅτι αἱ Αὐστριακαὶ Τράπεζαι, ἔχουσαι καλὴν ὀργάνωσιν, καλὰς ἐξωτερικὰς σχέσεις καὶ πρόθυμον ὑποστήριξιν ἐκ μέρους τῆς Ἐθνικῆς Αὐστριακῆς Τραπέζης, θέλουσι προσφέρει ἐξέχουσαν συμβολὴν εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀναδιοργάνωσιν.

Αἱ Κρίσεις. Ἀπὸ τοῦ φθινοπώρου 1922, ὅτε ἡ ἀπόφασις τῆς βοήθειας εἰς τὴν Αὐστρίαν ἐγένετο πραγματικότης, ἡ μεταβολὴ τῶν προηγουμένων καταστάσεων δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐπέλθῃ ἀνευ κλονισμῶν. Ἐνέσκηψε βιομηχανικὴ κρίσις, ἥτις λαμβάνει μεγάλας διαστάσεις κατὰ τὸ ἔτος 1923, μὲ διαφόρους μεταλλαγὰς, ὅτε ἐπὶ τὰ χεῖρα, ὅτε ἐπὶ τὰ βελτίω, ὅπερ δεικνύουσιν αἱ μεταβολαὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν στερουμένων ἐργασίας, οἵτινες κατὰ Μάρτιον 1923 ἀνέρχονται εἰς 167.417 καὶ περιορίζονται κατὰ Σεπτέμβριον 1924 εἰς 74.000, ὅπως καὶ πάλιν κατόπιν ὁ ἀριθμὸς αὐξήσῃ καὶ ὑπερῆν τὴν τελευταίαν ἐποχὴν τὰς 200.000.

Ἐκτὸς ὁμῶς ταύτης, ἐπηκολούθησε καὶ ἑτέρα, ἡ χρηματιστηριακὴ, ἥτις ἐπέδρασεν ἐκ νέου ἐπὶ τῆς πρώτης καὶ δὲν ἀφήκε νὰ ἐπέλθῃ ἀναφυχή. Ἀπὸ τοῦ φθινοπώρου 1922 ἤρχισε μεγάλη ὑφωτικὴ κίνησις εἰς τὰς τιμὰς τῶν χρεωγράφων, ἐρειδομένη ἐπὶ ὑπερβολικῆς αἰσιοδοξίας, εἰς τὰ ἀποτελέσματα τῆς σταθεροποιήσεως τοῦ νομίσματος καὶ τῆς ἰσοσκελίσεως τοῦ πρὸς τοιοῦτο, δημιουργουσῶν τὴν ἐλπίδα εἰσροῆς ξένων κεφαλαίων καὶ ἐπανόδου τῶν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τοποθετημένων αὐστριακῶν. Ἡ ὑψωσις ἐξηκολούθησε μέχρι τῶν μέσων 1923, ὑπερβαίνουσα πᾶν μέτρον καὶ ἀνευ ὑπολογισμῶν ἐσωτερικῆς ἀξίας ἢ δυνατόθῃς διανομῆς ἀναλόγων μερισμάτων. Τὴν δευτέραν ἐξαμηνίαν 1923 ἡ ὑψωσις ἤρχισε ν' ἀνακόπτεται, ἀλλ' οἱ κάτοχοι, πρὸς ἀποφυγὴν καταστροφῆς, προσεπάθον παντὶ σθένει νὰ κρατήσωσι τὴν θέσιν των, καταβάλλοντες ὑπερβολικοὺς μεταφορικοὺς τόκους μέχρι 300% καὶ πλέον.

Τοιαύτη κατάστασις δὲν ἦτο δυνατόν νὰ διαρκέσῃ. Τὸ γεγονός διμῶς ἔπερ κατέρριψε τελειωτικῶς τὸν ἐκ χάρτου πύργον, ἦτο ἡ ἀσκηθεῖσα ἐν Βιέννῃ κερδοσκοπία ἐπὶ τῆς πτώσεως τοῦ γαλλικοῦ φράγκου, ἥτις ἀπέβη ἐναντίον τῆς. Ἡ ἀναστολή δύο τραπεζῶν κατὰ Μάϊον καὶ Ἰούνιον 1924 ἐσημείωσε τὸ δξύτατον σημεῖον τῆς κρίσεως.

Ὡς εἶδομεν ἀνωτέρω ἡ Τράπεζα προσήλθεν ἀρωγὸς εἰς τῆς ἀξίσεως τοῦ χροτοφυλακίου τῆς. Ἐξ' ἑτέρου διμῶς πρὸς περιστολὴν ἐχρησιμοποίησε τὸ σύνθημα μέσον εἰς τοιαύτας περιστάσεις, τὴν ὑψωσιν τοῦ ἐπιτοκίου ἀπὸ 9 εἰς 12%, τὴν 5)6)1924 καὶ εἰς 15%, τὴν 13)8)24 καὶ συνεπεία τούτου αἱ τράπεζαι ὑψωσιν τὸν τόκον καταθέσεων καὶ ταμειυτηρίου εἰς 12%. Τὸ μέτρον ἐν τούτοις τοῦτο δὲν δείκνυται ἀποτελεσματικόν, ἐφ' ὅσον τὰ γραμμάτια κυκλοφοροῦσιν ἀναγκαστικῶς, καὶ ἀσκόπως ἐπιβαρύνει τὰς ἐπιχειρήσεις, αἰτίνας ἔχουσιν ἀνάγκην χρημάτων, ὅπως διατηρηθῶσι καὶ πληρώσουσιν ὅ,τι ταῖς ζητηθῆ. Συνταλεστικὸν δείκνυται τὸ μέτρον τῆς αὐστηρίας ἐρεύνης τῆς ποιότητος τῶν εἰς προεξέφλησιν συναλλαγματικῶν καὶ ἔπερ ἐφήρμωσεν ἡ Τράπεζα καὶ αἱ προεξοφλήσεις ἀπὸ 3303 τὸν Ἰούλιον 1924, κατῆλθεν εἰς 2309 τὴν 15 Νοεμβρίου ὅς πρὸς δὲ τὸ ἐπιτόκιον ἡ Τράπεζα κατόπιν, ἕνα μὴ ἡ βιομηχανία, τὸ ἐμπόριον καὶ ἐν γένει ἡ οἰκονομικὴ κίνησις ὑφίστανται τὸ βάρος ὑπερβολικῶν τόκων, ἠκολούθησε τὴν δρθὴν πολιτικὴν καὶ ὑπεβίβασε τὸν τόκον εἰς 13%, τὴν 13)11)1924 καὶ κατόπιν πρόβη εἰς νέας ὑποβιβάσεις καὶ τελευταῖον τὴν 31)3)1926 ἐπανόμισεν εἰς 7½%,. Ὁ χρηματιστηριακὸς μαρμασμός ἐν τούτοις ἐξακολοῦθει. Βελτίωσις ἀρχίζει νὰ ὑποφώσῃ, τὸ τρέχον ἔτος.

VII Τεμῆ συναλλάγματος

Τὸ ἄρτιον τῆς αὐτριακῆς κορώνας εἶναι μία λίρα = 24.02 κορ. ἑκατὸν φράγκα — 95,23 κορ., ἐν δολλάριον = 4.93½. μία κορῶνα 1,05 φράγκα.

Ἡ κορῶνα μέχρι τῆς ἀνακωχῆς διατήρησε σχετικῶς καλὴν τιμὴν. Ἡ πτώσις ἦτο βαθμιαία καὶ οὐχὶ μεγάλης ἐκτάσεως. Ἡ μέση τιμὴ τῆς τελευταίας τριμηνίας ἔτους 1918 ἦτο ἐν δολ. = 13.87 ἦτοι μία κορῶνα χρυσοῦ ἦτο ἴση πρὸς 2,81 χαρτίνας. Τὰ ἔτη 1919, 1920, 1921, ἡ πτώσις τῆς κορῶνας βυδίζει γοργῶς, διαρκῶς ἐπιτεινομένη, ἀλλὰ πάντως οὐχὶ καταστροφικῶς ὅς γίνεται κατόπιν. Ἡ μέση τιμὴ τοῦ δολλαρίου ἐνέρχεται τὴν τετάρτην τριμηνίαν 1920 εἰς κορῶνας χαρτίνας 467.75 ἦτοι μία κορῶνα χρυσοῦ ἀντιστοιχεῖ εἰς 94.78 χαρτίνας. Αἱ ἐπανειλημμένα πλέον κατὰ κολοσσιαία ποσὰ ἐκδόσεις, ὅπως καλύπτονται τὰ ἐλλείμματα τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπιφέρουσι τελείαν συναλλαγματικὴν ἀ-

ναρχίαν και εξευτελισμόν του χαρτίνου νομίσματος, μέχρι σχεδόν έκμη-
 ξένσεως, χωρίς εν τούτοις να φθάση την τελείαν καταστροφήν του γερ-
 μανικοῦ μέρκου. Ἐν δολλάριον τὴν 1 Ἀδγούστου 1921 ἀντιστοιχεῖ εἰς
 992.45 κορώνας, τὴν τελευταίαν τριμηνίαν τοῦ ἔτους ἀνέρχεται εἰς
 5137. τὴν δευτέραν 1922 εἰς 11025. τὴν τρίτην 54666, τὴν τετάρ-
 την εἰς 72.456 (ἤτοι μία χρυσὴ κορῶνα = 14681 χάρτιναι).

Ἐπειδὴ ἐν Ἑλλάδι ἐσυνειθίσσαμεν νὰ ὑπολογίζωμεν τὴν ἀξίαν τῆς
 δραχμῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀγγλικῆς λίρας, παραθέτομεν πίνακα τῆς τι-
 μῆς τῆς λίρας εἰς κορώνας κατὰ διαφόρους ἐποχάς:

μία λίρα στεργλίνα = κορ. χάρτιναι	μία κορῶνα χρυσὴ = κορ. χάρτιναι	μία λίρα στεργλίνα = κορ. χάρτιναι	μία κορῶνα χρυσὴ = κορ. χάρτιναι
1)1)1919 74.18	8.89	1)1)1922 346000	17000
1)1)1920 670	32.87	2)1)1923 325850	14250
1)1)1821 2335	110	2)1)1924 306100	14400
1)1)1921 24590	1190	2)1)1925 337400	14400

Ὅτε ἐπενέδῃ, ἢ κοινωνίᾳ, ἀπητοῦντο περίπου 15000 χάρτιναι κο-
 ρῶναι, ὅπως ἀγορασθῆ μία κορῶνα χρυσὴ. Ἄλλ' ἄπαξ κατόπιν ἀνεκότη
 πᾶσα ἐκδοσις χαρτονομίσματος, ὥρισθῆ ὅπως τὰ ἀλλεϊμάτα τοῦ προϋπο-
 λογισμοῦ καλυφθῶσιν ἐκ τοῦ ληφθησομένου δανείου και ἀπηγορεύθη
 πᾶς δανεισμός εἰς τὸ Κράτος, αὐθορμητῶς ἐσταθεροποιήθη ἡ κορῶνα εἰς
 τὰ 14400, ἣν τιμὴν υἱοθέτησεν ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, τῆς λίρας ἀντιστοι-
 χούσης εἰς 335 — 340000 χάρτινας κορώνας και τοῦ δολλαρίου εἰς 70.
 935 κορώνας, και ἦν τιμὴν κατώρθωσε νὰ διατηρήσῃ δι' ἐν καταλλή-
 λῳ χρόνῳ ἀγορᾶς και πωλήσεως συναλλάγματος και τῆς τηρήσεως ἀ-
 ναλόγου καλύμματος. Ὁ Γενικὸς -Επίτροπος Zimmermann εἰς τὴν ἀπὸ
 31)10)1924 ἐκθεσίῳ του ἀναφέρει ὅτι, χάριν εἰς καλὴν συναλλαγματι-
 κὴν πολιτικὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ὀφείλεται ἡ ἐξασφάλις τῆς
 πλήρους σταθεροποιήσεως τῆς κορώνας. Ὅτις δὲ κατωρθώθη ἡ παγίω-
 σις τῆς τιμῆς τῆς κορώνας και ἐγένετο μὲν τοῦτο, διὰ τοῦ ἐξευτελισμοῦ
 τοῦ νομίσματος, ὅπερ σημαίνει πτώχευσις τοῦ Κράτους, ἀλλ' ἡ τοιαύτη
 διαρρυθμισις εἶναι ἡ μόνη ἀπομένουσα σάνις σωτηρίας εἰς τοιαύτας πε-
 ριστάσεις. Ὁ τοιοῦτος κανονισμός προϋποτίθεται ὅτι δημιουργεῖ μίαν
 προσωρινὴν κατάστασιν, μέχρις οὗ τὰ πράγματα δεῖξωσιν ἐὰν ἔσται δυ-
 νατὴ και συμφέρουσα ἢ εἰς μεταλλικὴν κυκλοφορίαν ἐπάνοδοσ. Πρὸς
 προπαρασκευὴν δ' ἤδη καθορισμοῦ χρυσῆς μονάδος, ἡ Αὐστριακὴ Κυ-
 βέρνησις τὴν 22)12)1923 ἐψήφισε νόμον ἐκδόσεως ἀργυρῶν νομισμά-
 των, ὅστις τὴν νομισματικὴν μονάδα ὀνομάζει σελίνιον, ὅπως διαφόρου
 περιεκτικότητος τοῦ ἀγγλικοῦ, και ὅπερ εἶναι ἴσον πρὸς 10000 χαρ-

τίνας κορώνας. Ἐπὶ τῇ βᾶσει δὲ τοῦ νόμου τυποῦνται νομίσματα 5000 κορ.= 1)2 σελίνιον, 10000 κορ.= 1 σελ. καὶ 20000 = 2 σελίνια.

Ἀπὸ μιᾶς ἀπόψεως ἐδείχθησαν τὰ εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐπεμβάσεως, διὰ τῆς δεικνυομένης πλέον ἐμπιστεσύνης εἰς τὴν χαρτίνην κορώναν εἰς τὴν καθορισθεῖσαν τιμὴν, οὕτως ὥστε τὸ κοινὸν πλέον δὲν ἐζητεῖ τὸ μετατρέψῃ τὰς χαρτίνας κορώνας εἰς ξένον συναλλάγμα, ἀλλὰ καὶ εἰ κάτοχοι συναλλάγματος μετέτρεπον αὐτὸ εἰς κορώνας. Ἐφ' ὅσον ἐδημιουργήθη ἡ πεποιθήσις ὅτι δὲν ὑπάρχει πλέον στάδιον ὑποτιμήσεως, τοῦ ἐγχωρίου νομίσματος. Συναμα δ' ἐγένετο ταχεῖα αὔξεις τῶν καταθέσεων εἰς τὰς Τραπεζὰς. Ἀπὸ ἐτέρας ἔμως ἀπόψεως ἐνέσκηψαν κρίσεις, περὶ ὧν ἐπραγματεύθημεν ἄνωτέρω, καὶ ὁ τιμᾶριθμος τῆς ζωῆς διατηρήθη εἰς πολὺ ὑψηλὰ ἐπίπεδα.

Κυκλοφορία

Ἡ κυκλοφορία πρὸ τοῦ πολέμου ἦτο περίπου 800 ἐκ. κορ. τὴν 1 Αὐγούστου 1919 8000 ἑκατ. (τιμὴ δολλαρίου 38,5). Τὴν 1 Αὐγούστου 1920 ἀνέρχεται εἰς 18722 ἑκατ. καὶ τὴν 1 Αὐγούστου 1921 εἰς 54107 (τιμὴ δολλαρίου 996). Τὴν 23 Αὐγούστου 1921 τὸ δολλᾶριον εἶχεν ἀξίαν 223 φορὰς πλέον τῆς προπολεμικῆς καὶ ἡ ἀγγλικὴ λίρα 171, ἐνῶ ἡ κυκλοφορία εἶχεν αὔξηθῆ μόνον κατὰ 68 φορὰς. Τὴν 3 Δεκεμβρίου 1922 ἡ κυκλοφορία ἀνέρχεται εἰς 3,7 τρισκατ.

VIII. Γενικὴ νομισματικὴ ἀποκατάστασις

Ἡ πλήρης ἐπιτυχία τῆς σταθεροποιήσεως τῆς κορώνας παρέσχε πλέον πλήρη ἐπέγγυα διὰ τὴν νομισματικὴν ἀποκατάστασιν. Τὴν 20 Δεκεμβρίου 1924 ἐψηφίσθη εἰς τρίτην ἀνάγνωσιν νόμος. δι' οὗ καθιερῶνται ὀριστικῶς ὡς νομισματικὴ μονὰς τὸ σελίνιον, διαιρούμενον εἰς ἑκατὸν groschen καὶ ἀντιστοιχοῦν εἰς 10000 χαρτίνας κορώνας. Μία ἀγγλικὴ λίρα εἶναι ἴση πρὸς 34,58', σελίνια, ἑξὲς δολλάρια—710,-60 σελίνια. Τὴν 1 Μαρτίου 1925 αἱ διάφοροι κρατικαὶ ὑπηρεσίαι καὶ αἱ τράπεζαι εἰσήγαγον τὸ σελίνιον εἰς τὴν λογιστικὴν τῶν. Τίθεται δ' εἰς κυκλοφορίαν εἰς τμήματα 5,20 100 καὶ χίλια σελ. εἰς χρυσὸν καὶ 1/2 καὶ 1 εἰς κεραματικὰ ἀργύρου. Μία χρυσὴ κορῶνα ἀντιστοιχεῖ εἰς 1.44 σελίνιον.

Ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀγγλικὴν λίραν ἡ συναλλαγματικὴ τιμὴ ἔχει ὡς ἑξῆς:

3)IV	1925	33,95
17)IV	,	34,01 1/2
16)IV	1926	34,45

Ἐκ τῆς ὁλης ὡς ἄνω περιγραφείσης ἐξελίξεως φαίνεται ὅτι πρῶτον στοιχεῖον νομισματικῆς σταθεροποιήσεως εἶναι ἡ ἰσοσχέλις τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ, διότι μόνον εἴτω παγιῶσθαι ἡ πεποιθῆσθαι ὅτι δὲν θὰ κυκλοφορήσῃ πλέον νέον χαρτονόμισμα. Πρὸς ἐπιτυχίαν τούτου, ὁ Αὐστριακὸς λαὸς ὑπέστη δυσβάστακτα βάρη καὶ υπέβληθη εἰς θυσίας καὶ στέρσεις, αἵτινες εἴτι πλήττουσιν αὐτόν. Ὑπήρξαν ὁμως σταθερὰ καὶ ἀδιάκοπος προσπάθεια, ἐξικνουμένη μέχρι ὑπερανθρώπου πράγματι θαλήσεως, διότι ἀπὸ ἄκρου τῆς ὁλης Ἐπικρατείας δὲν ἠκούετο παρὰ μόνον μία φωνὴ «Wiederaufbau» ἢ λέξις ἀνικοδόμησις.

